

ORIIDEN JALOSTUSARVOSTELU

CONNEMARA, DARTMOOR, GOTLANNINRUSS,
NEWFOREST, SHETLAND, WELSH
JA VUONOHEVONEN

SUOMEN HIPPOS RY
2025

Oriohjeen tarkoituksena on selventää jokaiselle osallistujalle Ponioripäivien käytännöt ilmoittautumisesta oriiden palkitsemiseen. Sen avulla osaat toimia tapahtumassa sekä etsiä tietoa ja apua niitä tarvitessasi. Tutustumalla huolellisesti ohjeeseen ja toimimalla sen mukaisesti huomioit myös muut osallistujat ja näin pystymme yhdessä viemään läpi jalostusarvostelun, jossa jokaisella on yhdenvertaiset mahdollisuudet suorittaa turvallisesti ja parhaalla tasollaan läpi tapahtuman.

Kiitos yhteistyöstä!

Sisällysluettelo

1. YLEISIÄ OHJEITA	3
1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet	3
1.2 Rotukohtaiset vaatimukset.....	3
1.2.1 Connemara	3
1.2.2 Gotlanninruss	5
1.2.3 Newforest	7
1.2.4 Shetlanninponi.....	8
1.2.5 Welsh A, B, C ja D sektiot.....	10
1.2.6 Vuonohevonen	11
1.2.7 Dartmoorinponi	14
1.2.8 Ohjeita welsh- (sektiot A-D), newforest-, connemara- ja dartmoororiiden käyttökokeisiin	14
1.3 Ponioripäiville ilmoittautuminen.....	16
1.4 Ponioripäivien jalostusarvostelun maksut vuonna 2025.....	16
1.5 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus	16
1.6 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö	17
1.7 Rokotusmääräykset	17
1.8 Oriin ja esittäjän varusteet	18
1.9 Ponioripäivien suoritusjärjestys, tulosten julkaiseminen ja jalostukseen hyväksymisen ehdot.....	18
1.10 Valitusoikeus.....	18
2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN	19
3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS.....	19
4. RAKENNEARVOSTELU JA ASKELLAJIEN ARVOSTELU	20
5. AJO-, OHJASAJO- JA RATSASTUSKOKEET	20
6. JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUDEN JATKAMINEN	21
Lisätiedot Suomen Hippos ry.....	21

Liitteet:

- Liite 1 [Lääkintäohje](#)

1. YLEISIÄ OHJEITA

1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita rotukohtaisten vaatimusten mukaisesti perimältään parhaimmat ponit ja hevoset seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Valinta Ponioripäivillä perustuu jalostusohjelmassa määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmiin. Jalostettavina ominaisuuksina ovat tyyppi, rakenne, liikkeet, terveys ja suorituskyky. Jalostukseen hyväksyttävän oriin tulee täyttää nämä vaatimukset populaation keskitasoa paremmin.

Tyypistä oriilla arvostellaan rotu- ja sukupuolileima, jotka on määritelty kunkin rodun rotumääritelmässä. Rakenteesta arvostellaan sopusuhtaisuutta, pään, kaulan ja rungon rakenteen yhdenmukaisuutta rotumääritelmän kanssa sekä jalka-asentojen rakennetta ja liikeratoja ja niiden ennustetta kestävyydelle. Liikkeistä arvioidaan käynti, ravi ja laukka.

Terveydentilan tarkastuksessa tutkitaan oriin yleinen ja ortopedinen terveys. Terveystarkastuksen tarkoituksena on sulkea pois eläinsuojelullisesti oriin käyttöä jalostuksessa estävät sairaudet ja perinnölliset viat, joista osa saattaa ilmetä vasta jälkeläisarvostelun yhteydessä.

1.2 Rotukohtaiset vaatimukset

Ponioriiden jalostusohjelmassa noudatetaan rotukohtaisia alkuperämaan vaatimuksia. Ponioripäivillä voidaan esittää vähintään 2-vuotiaat oriit (tarkista rotukohtaiset erityisvaatimukset).

1.2.1 Connemara

Connemaraoriin tulee olla vähintään 3-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Irtohypytys (ensimmäistä kertaa arvosteltavat)
4. Vapaaehtoinen käyttökoe
5. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät 3-vuotiaat ja vanhemmat oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet nousta ylempiin kantakirjan luokkiin, esitetään jalostusarvostelussa. Ponioripäivillä oriit rakennearvostellaan ja niiden tulee läpäistä hyväksytysti terveydentilan tarkastus. Tullakseen merkityksi kantakirjan luokkaan 1 tai 2, oriin tulee saavuttaa rakennearvostelussa I tai II palkintoluokan vaatimukset. Irtohypytys kuuluu osana oriin ensimmäiseen jalostusarvosteluun. Aiemmin jalostukseen hyväksytyille oriille irtohypytys on vapaaehtoinen. Käyttökoe on oriille vapaaehtoinen. Käyttökokeen voi suorittaa 4-vuotias tai vanhempi ori. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin, mutta se ei vaikuta palkintoluokkaan.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittely tulee olla tehtynä.

HWSD (Hoof Wall Separation Disease) on connemaraoneilla diagnosoitu kavioiden perinnöllinen irtoseinämäisysoireyhtymä. HWSD on resessiivisesti periytyvä geenimutaation aiheuttama ongelma, joka ilmenee jo hyvin nuorella varsalla. Alkuperämaan mukaan kaikki varsat on testattava kyseisen geenin osalta. Mikäli jalostusoriilla ei ole aikaisempaa HWSD-testitulosta, jalostukseenkäyttöoikeutta hakevan ori tulee testata ennen jalostukseenkäyttöoikeuden myöntämistä. Testin tulos ei vaikuta oriin jalostuskäyttöön. Geenitestauksen kuluista vastaa oriin omistaja.

Connemaraoriiden irtohypytytys

Irtohypytytys kuuluu osana oriin ensimmäiseen jalostusarvosteluun. Aiemmin jalostukseen hyväksytyille oriille irtohypytytys on vapaaehtoinen. Ori voidaan vapauttaa pakollisesta irtohypytykskoikeesta erittäin painavasta syystä eläinlääkärintodistuksen perusteella. Irtohypytyksessä arvioidaan tekniikka, kapasiteetti, elastisuus, asenne ja laukka. Irtohypytytys ja askellajien arviointi tapahtuvat maneesissa.

Poni tuodaan irtohypytykseen suitsittuna. Etujaloissa tulee olla jännesuojat. Takajaloissa sallitaan SRL:n esteääntöjen mukaiset suojat. Tuomaristo voi vaihdattaa suojat, mikäli ne eivät ole sääntöjen mukaiset. Linkki SRL:n sääntöihin: <https://www.ratsastus.fi/materiaalit/kilpailusaannot/>

Poni päästetään irti verryttelyä varten ja otetaan kiinni tuomareilta saatavien ohjeiden mukaan. Irtohypytytys suoritetaan vasemmassa kierroksessa. Hypytyksessä tulee olla mukana omistajan nimeämiä avustajia esittäjän lisäksi 1-2. Esittäjällä ja avustajilla tulee olla kypärä.

Poni saa verrytellä hyppäämällä kerran aloituskorkeudessa 50 cm ennen arvostelun alkamista (tarvittaessa matalampi aloituskorkeus). Aluksi kaikki esteet ovat pystyjä, minkä jälkeen C-osa muutetaan okseriksi. Okseria korotetaan asteittain 75 cm:n saakka. Tuomaristo voi esittäjän suostumuksella korottaa estettä vielä kerran tämän jälkeen sovittuun korkeuteen. Poni otetaan kiinni aina kujan päässä ja siirretään ravissa kujan alkuun. Etäisyyksiä voidaan tarvittaessa muuttaa laukka-askeleen mukaan.

Estemateriaalina käytetään puomeja, lankkuja ja kavaletteja. Hypytkierroksen epäonnistuessa on oriille mahdollista antaa kerran yksi ylimääräinen hypytkierros.

Oriin käsittely irtohypytystilanteessa

Irtohypytyksessä testataan oriin suhtautumista annettuun tehtävään. Ori tulee olla hyvin valmisteltu irtohypytykseen ja toimia pienillä avuilla. Pitkä juoksuraippa on sallittu merkinantovälineenä. Raiपालla ei saa osua hevoseen, jahdata hevosta, eikä sitä saa käyttää rangaistusmielessä. Raiपालn käytön tulee olla hillittyä ja raiपालn käyttäjän tulee välttää toistuvaa ja äänekästä merkinantoa. Irtohypytytys tulee keskeyttää, mikäli ori ei suoriudu annetuista tehtävistä tai käyttäytyy vaarallisesti.

Taluttimen tulee olla varustettu nopeasti irroitettavalla ja kiinnitettävällä pikalukolla. Irtohypytykskujaan vietäessä voidaan myös käyttää lyhyttä kuolainrenkaan läpi pujotettavaa nauhaa, joka irtoaa kuolainrenkaasta päästettäessä hevonen kujan. Irti päästetylle hevoselle ei saa jättää kuolainrenkaaseen roikkuvaa talutinta tai deltaohjaa, jonka päälle se voi astua.

1.2.2 Gotlanninruss

Gotlanninrussoriin tulee olla vähintään 3-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Käyttökoe (voidaan korvata kilpailutuloksilla)
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeus tulla merkityksi kantakirjan pääosaston jalostusluokkaan O, G, GII tai GI, sekä ravikilpailuoikeudet, tulee esittää jalostusarvostelussa.

Ponioripäivillä oriit rakennearvostellaan, niiden tulee läpäistä hyväksytysti terveydentilan tarkastus ja tullakseen merkityksi jalostusluokkaan GI tai GII, oriin tulee olla vähintään 4-vuotias ja sen tulee suorittaa käyttökoe hyväksytysti. Kolmevuotiaalle oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus vuodeksi, jonka jälkeen se tulee esittää uudelleen jalostusarvostelussa.

Yleisessä jalostusarvostelutilaisuudessa hyväksytyille 4-vuotiaille ja vanhemmille oriille myönnetään jalostukseenkäyttöoikeus viideksi vuodeksi. Ehtona kuitenkin on, että oriista toimitetaan vapauttava eläinlääkärintodistus kesäihottumasta ensimmäisen arvostelukerran jälkeisenä kesänä. Kesäihottumatutkimus tulee tehdä 1.6.-31.8. välisenä aikana. Mikäli todistusta ei toimiteta, katkeaa oriin jalostukseenkäyttöoikeus.

Kaikki oriit tulee näyttää uudelleen yleisessä jalostusarvostelutilaisuudessa "General mönstring" vuonna 2029. Mikäli ori on 24-vuotias tai vanhempi, tai ori on palkittu jälkeläisarvokirjaimella A tai Valio, sitä ei tarvitse esittää uudelleen.

Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM -testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määritys tulee olla tehtynä.

Ohjeita gotlanninrussoriiden käyttökokeisiin

Oriin käyttöominaisuuksia arvioidaan joko oriin kilpailutulosten, ponioripäivillä suoritettuna käyttökokeen, tai molempien perusteella. Kilpailutulokset tulee toimittaa ennen ponioripäivien ilmoittautumisen päättymistä Hippokselle, jotta ne voidaan sisällyttää arvosteluun. Kilpailutuloksiksi hyväksytään Suomen Hippos ry:n, Suomen Ratsastajainliitto ry:n ja FEI:n viralliset kilpailutulokset. Ulkomaiset, suomalaisiin tuloksiin rinnastettavat kilpailutulokset voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa. Oriin tulee suorittaa käyttökoe tai sillä tulee olla korvaavat kilpailutulokset, jotta se voi tulla merkityksi GI tai GII jalostusluokkiin.

Käyttökoe

Käyttökokeen tavoite on arvioida oriin luonnetta, sekä askellajeja ratsastajan kanssa tai ajaen. Käyttökokeen voi vastaanottaa joko yksi tai useampi orilautakunnan jäsen, tai Hippoksen valitsema käyttökoetuomari. Käyttökokeeseen saa osallistuakseen oriin tulee olla neljävuotias tai vanhempi. Omistajan toiveesta myös kolmevuotias ori voidaan näyttää käyttökokeessa.

Avustaja on pakollinen selkään nousussa/valjastuksessa, sekä jalkautumisessa/valjaiden riisumisessa. Esittäjä tuo käyttökokeeseen omat varusteet. Käyttökokeen tarkkailija tarkistaa varusteiden soveltuvuuden osana käyttökoetta. Valjastus/selkään nousu ja valjastuksen purku/satulasta laskeutuminen suoritetaan käyttökokeen tarkkailijan valvonnassa. Tuomarilla, sekä käyttökokeen tarkkailijalla on oikeus keskeyttää käyttökoe turvallisuussyistä tai hevosen terveydentilan tai hyvinvoinnin vaarantuessa.

Mikäli oriin käyttökoetulos hylätään, tulee oriin suorittaa korvaavat tulokset ennen jalostukseenkäyttöoikeuden saamista. Lautakunta voi kuitenkin myöntää oriille vuodeksi jalostusluvan, vaikka käyttökoe hylättäisiinkin. Mikäli ori ei voi terveydellisistä syistä osallistua käyttökokeeseen, tulee näytteilleasettajan esittää eläinlääkärintodistus, jossa eläinlääkäri toteaa käyttökokeen suorittamisen estävät syyt voidakseen osallistua jalostusarvosteluun. Muutoin oriille ei voida myöntää jalostukseenkäyttöoikeutta. Ori, joka on suorittanut kolmevuotiaana käyttökokeen hyväksytysti, on vapautettu käyttökokeesta neljävuotiaana. Tällöin ori tulee kuitenkin esittää neljävuotiaana ponioripäivillä muiden jalostusarvostelun osakokeiden osalta.

Ratsastuskoe

Varusteet

- Kuolaimet tulee olla [SRL:n este tai kouluratsastussäännöissä](#) sallittu
- Apuohjat eivät ole sallittu käyttökokeen aikana eikä verryttelyssä
- Ori esitetään ilman jalkasuojia käyttökokeessa

Askellajiosio

- Käyttökokeessa on esitettävä kaikki askellajit molempiin suuntiin
- Oriin tulee esittää pysähdys ja kyetä seisomaan paikallaan riittävä aika (n. 5 sek)

Ajokoe

Varusteet

- Oriin käyttökoe voidaan suorittaa yksiakselisilla kärryillä tai kaksiakselisilla vaunuilla
- Apuohjat eivät ole sallittu käyttökokeen aikana eikä verryttelyssä
- [Ajokokeessa on sallittu SRL:n Valjakkoajosääntöjen ja Hippoksen poniravikilpailusääntöjen](#) mukaiset kuolaimet. Linkki Poniravikilpailusääntöihin: <https://www.hippos.fi/raviurheilu/ravikilpailusaannot/>

Askellajiosio

- Ori esitetään käynnissä ja ravissa molempiin suuntiin tuomarin ohjeen mukaan. Ajuri istuu kärryissä/vaunuissa koko suorituksen ajan
- Oriin tulee esittää vähintään kaksi pysähdystä ja seistä paikallaan riittävä aika (n.5 sek)

Käyttökokeen pisteytys

Käyttökokeessa pisteytetään seuraavat osiot:

- a. Valjastus/satulaan laitto ja selkään nousu, jalkautuminen/valjastuksen purku
- b. Ajettavuus/ratsastettavuus

- c. Pysähdykset
- d. Luonne, yhteistyöhalu ja kuuliaisuus

Käyttökokeen tuomari pisteittää kohdat a-d arvosteluasteikolla 1-10 osapisteet lasketaan yhteen ja jaetaan neljällä, jolloin saadaan kokonaisarvosana. Kokonaisarvosanan tulee olla vähintään 5 ja mikään osapiste ei saa olla alle 4. Tulos on hylätty, mikäli edellä mainitut ehdot eivät täyty. Mikäli satulointi ja selkään nousu tai valjastus kestää yli 5 minuuttia, keskeytetään käyttökokeen suoritus ja oriille annetaan uusi mahdollisuus tulla suorittamaan koe uudestaan saman päivän aikana. Mikäli ori ei toisella yrittämällä suoriudu viiden minuutin sisällä valjastuksesta /satulaan laitosta ja selkään noususta, katsotaan käyttökoe hylätyksi.

Käyttökokeen korvaaminen kilpailusuorituksilla:

- SRL:n alaisista kilpailulajeista kolme hyväksyttyä suoritusta vähintään seuratasolta
- Kolme hyväksyttyä starttia virallisista poniravikilpailuista
- Kolme hyväksyttyä käyttöluokkatulosta (rotuyhdistysten tai ratsastusseurojen järjestämässä luokissa)

1.2.3 Newforest

Newforestinponioriin tulee olla vähintään 2-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet kantakirjan pääosaston perusluokkaan ja jalostusarvosteltujen luokkaan 1, esitetään jalostusarvostelussa. Oriille tehdään yleinen terveydentilan tarkastus ja ne rakennearvostellaan. Tullakseen merkityksi kantakirjan jalostusarvosteltujen luokkaan 1, oriin tulee saavuttaa palkitsemiseen oikeuttava tulos jalostusarvostelussa. Käyttökoe on oriille vapaaehtoinen. Käyttökokeen voi suorittaa 4-vuotias tai vanhempi ori. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin, mutta se ei vaikuta palkintoluokkaan.

Jalostukseen hyväksyttävän oriin säkäkorkeus saa olla enintään 148 cm. Mikäli oriin säkäkorkeus on jalostusarvostelussa 147 cm tai yli, oriista tulee toimittaa uusi Hippoksen virallinen mittaustodistus vuoden kuluttua edellisestä mittauksesta. Yli 148 cm korkeat oriit merkitään kantakirjan luokkaan X. Jalostukseen hyväksyttävät oriit mitataan lopullisesti 5-vuotiaana tai sen jälkeen lopullisen jalostusarvostelun yhteydessä.

5-vuotiaalle ja vanhemmalle oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM -testitulos. Luonnollisesti

astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määritys tulee olla tehtynä.

Kaikki jalostukseen hyväksyttävät newforest-orit tulee testata PSSM1 varalta. PSSM1-geenin kantajaoriita ei hyväksytä jalostukseen. Alenevassa polvessa Kantje's Ronaldo-sukuiset jalostukseen hyväksyttävät orit ja tammot tulee testata Myotonian varalta. Geenitestien kuluista vastaa oriin omistaja. Oriilla tulee olla tehtynä DNA-määritys.

1.2.4 Shetlanninponi

Shetlanninponioriin tulee olla vähintään 3-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe (edellytetään I-palkinolla palkittaville shetlanninponioriille)
4. Lisäksi kaikki orit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Ponioripäivillä esitettävät orit rakennearvostellaan, niiden tulee läpäistä hyväksytysti terveydentilan tarkastus ja ne voivat suorittaa vapaaehtoisen käyttökokeen. Käyttökokeen voivat tehdä 4-vuotiaat tai vanhemmat orit.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulokset. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määritys tulee olla tehtynä. Oriin tulee olla merkitty mikrosirulla ja siitä tulee olla tehtynä DNA-määritys. Röntgenkuvia oriilta ei vaadita.

Ohjeita shetlanninponioriden käyttökokeisiin

Shetlanninponien jalostuksessa annetaan erityistä painoa ponien käyttöominaisuuksille ja käyttökokeen suorittamisesta tai korvaavista suorituksista tehdään merkintä jalostusarvostellun ponin tietoihin Heppajärjestelmään. Orit voivat osallistua Ponioripäivillä vapaaehtoiseen käyttökokeeseen. Oriilla käyttökoe tai käyttökokeen korvaavat tulokset ovat edellytys, jotta ori voidaan palkita I palkinnolla. Käyttökokeen voi suorittaa myös erillisessä tilaisuudessa tai sen voi korvata vastaavilla kilpailusuorituksilla.

Mikäli ori saavuttaa Ponioripäivillä I palkintoon oikeuttavat pisteet rakennearvostelussa ja se hyväksytään eläinlääkärintarkastuksessa, mutta ori ei suorita käyttökoea eikä sillä arvosteluhetkellä ole korvaavia suorituksia, ori palkitaan II palkinnolla. Tulokset voi toimittaa myös arvostelun jälkeen, jolloin ori palkitaan I palkinnolla jälkikäteen. Palkintoluokan korotusta voi anoa aikaisintaan 4-vuotiaalle ponioriille.

Ratsastuskokeessa ratsukon tulee olla sopusuhtainen, Shetlanninponiyhdistys ja Suomen Hippos suosittelee, että alle 100 cm kokoisen ponin ratsastaja on alle 140 cm ja yli 100 cm kokoisen ponin ratsastaja on alle 150 cm. Shetlanninponin ratsastajan suositellaan painavan alle 50 kg.

Käyttökoe voidaan suorittaa joko maneesissa tai ulkokentällä.

Käyttökokeen korvaavat tulokset ja niiden toimittaminen

Korvaavat tulokset toimitetaan Suomen Hippokseen sähköpostitse orilisenssi@hippos.fi. Mikäli oriin tulokset toimitetaan ennen Ponioripäivien ilmoittautumisen päättymistä, voidaan ori palkita I palkinnolla jo Ponioripäivillä, mikäli se muilta osin täyttää I palkinnon vaatimukset.

Käyttökokeen korvaavat kilpailusuoritukset

- Kouluratsastus: Hyväksytty tulos helppo D:1 raviohjelma SRL:n alaisissa kilpailuissa vähintään seuratasolla
- Esteratsastus: Hyväksytty tulos 40 cm (ponit, säkäkorkeus 100 cm tai alle) tai 50cm (ponit, säkäkorkeus 100,1-107 cm) säkäkorkeus tasoituksin SRL:n alaisissa estekilpailuissa vähintään seuratasolla.
- Shetlanninponiyhdistyksen tai PONY:n käyttöluokat: Hyväksytty tulos keskivaikeasta ratsastusluokasta, helposta ajoluokasta tai helposta ohjasajoluokasta
- Ravikilpailut: Kolme hyväksyttyä starttia
- SRL:n alaiset valjakkoajokilpailut: Hyväksytty tulos vähintään kahdesta osakokeesta.
- Hyväksytty tulos laatuponikilpailusta
- http://www.shettis.com/File/pdf/drivingclass_helppo.pdf?rnd=1365765093
- <http://www.shettis.com/index?page=55>
- <http://www.shettis.com/fi/Yhdistys/S%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6pankki/Ratsastus%2C+keskivaikea.html>

Shetlanninponioriiden käyttökokeet oripäivillä

Shetlanninponien käyttökokeessa arvioidaan ponin tasapainoa liikkeissä, käyttöominaisuuksia, yhteistyöhalua ja luonnetta. Kokeessa ei arvioida sitä, kuinka täsmällisesti liikkeet suoritetaan oikeissa kohdissa.

Suorituksesta kirjataan sanallinen arvostelu ja tulos on joko hyväksytty tai hylätty. Suoritus hylätään, jos poni käyttäytyy huonosti ja/tai jokin annetuista tehtävistä jää suorittamatta. Lautakunta voi hylätä suorituksen myös muusta painavasta syystä.

Ratsastuskoe/ajokoe/ohjasajokoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Selkään nousu/valjastus arvostellaan. Ratsaille nousussa saa käyttää avustajaa. Valjastuksessa (ohjasajo ja ajokoe) on oma avustaja pakollinen. Maksimiaika selkään nousulle/valjastukselle on 5 minuuttia. Shetlanninponiorit suorittavat tämän jälkeen askellajiohjelman. Tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia askellajiohjelmasta.

Seuraavat kohdat arvioidaan:

- Ratsaille nousu/valjastus
- Liikkeet ja tasapaino
- Pysähdykset

- Kehitysnäkymät
- Luonne, yhteistyöhalukkuus ja kuuliaisuus

Askellajiohjelma shetlanninponiorille

(Lisätietoa: www.shettis.com)

Yksilöohjelmassa esitettävät asiat, järjestys vapaavalintainen muiden paitsi alku- ja lopputervehdyksen osalta. Ohjelman kokonaiskesto 5min.

- valjastus/ ratsaille nousu tuomarin/testitarkkailijan edessä
- alkutervehdys
- käynti ja ravi molempiin suuntiin
- temponlisäys ravissa x2
- pysähdys molemmissa kierroksissa
- kiemuraura ravissa
- lopputervehdys

1.2.5 Welsh A, B, C ja D sektiot

Welshponi- ja cob-oriiin tulee olla vähintään 3-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Ponioripäiville osallistuvat oriit rakennearvostellaan ja oriiin tulee läpäistä hyväksytysti pakollinen terveydentilan tarkastus. 4- vuotiaat ja vanhemmat oriit voivat suorittaa vapaaehtoisen käyttökokeen. Käyttökokeesta tulee merkitä ponin tietoihin, mutta käyttökoe ei vaikuta ponin jalostusarvostelutulokseen tai kantakirjaluokkaan.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

Ratsuoripäivillä Suomalaisen ratsuponin kantakirjan sääntöjen mukaisesti jalostusarvosteltu ori voidaan merkitä welshponien ja cobien jalostusluokkaan lisenssiponioriina hyväksytyin terveydentilän tarkastuksen perusteella, mutta se tulee jalostusarvostella ponioripäivillä ollakseen jalostusarvosteltu ori myös welshponien ja cobien jalostusohjelmassa. Tällä on vaikutusta mm. oriiin jalostusarvokirjainten myöntämiseen, sekä kasvatuksen tukien myöntämiseen oriiin jälkeläisille. (RPVK 11.12.2023)

1.2.6 Vuonohevonen

Vuonohevosoriin tulee olla vähintään 3-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Pakollinen ajokoe (3–4-vuotiaat) / Pakolliset käyttökokeet (yli 5-vuotiaat ajo/ratsastus/testiratsastaja)
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet kantakirjan luokkiin 1 tai 2, esitetään jalostusarvostelussa. Ponioripäivillä oriit rakennearvostellaan, oriin tulee läpäistä hyväksytysti eläinlääkärintarkastus ja suorittaa hyväksytysti ajokoe (3–4-vuotiaat) tai käyttökokeet (5-vuotiaat ja vanhemmat).

Kolmevuotiaalle oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus enintään kahdeksi vuodeksi. Neljävuotiaalle oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus enintään vuodeksi. Viisivuotias ja vanhempi ori voi saada jalostukseenkäyttöoikeuden enintään sen vuoden loppuun, kun ori täyttää seitsemän vuotta. Kahdeksanvuotiaalle ja vanhemmalle oriille voidaan myöntää toistaiseksi voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus.

Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

Vuonohevosoriiden käyttökoe

Jotta ori voidaan merkitä jalostusluokkaan 1 tai 2, oriin tulee suorittaa käyttökokeet hyväksytysti. Oriit tekevät käyttökokeen ensimmäisen kerran, kun ne tulevat orinäyttelyyn 3-vuotiaana. Jalostukseenkäyttöoikeiden saanut ori näytetään uudestaan 5-vuotiaana, jolloin se tekee vaativamman käyttökokeen. 3–4-vuotiaiden oriiden kokeeseen kuuluu ajokoe, 5-vuotiaiden ja vanhempien oriiden kokeeseen kuuluvat ajokokeet vaunulla ja juontolaitteella sekä ratsastuskoe. Vuodesta 2014 lähtien juontolaitteajo on oriille vapaaehtoinen.

Vuonohevosten ratsastuskoe

Ajo- tai ratsastuskokeeseen osallistuvat vähintään viisivuotiaat oriit. Ratsastuskokeen aikana tarkastellaan oriin luonnetta, yhteistyöhalukkuutta ja liikkeitä. Ratsastuskokeessa oriilla on omat varusteet ja koe tehdään tuomariston ohjeita noudattaen. Ratsastuskoe suoritetaan maneesissa. Kokeen aluksi oriin oma ratsastaja esittää oriin, jonka jälkeen testiratsastaja ratsastaa oritta. Ratsastuskokeeseen sisältyvät käynti, ravi ja laukka kumpankin suuntaan sekä temponlisäys ravissa. Poniorilautakunta ohjeistaa ratsastuskokeen kulkua.

Ohjeita vuonohevosoriiden ajokokeisiin

Oriinomistajan/ilmoittajan tulee **etukäteen ilmoittaa oriin suorittamat käyttökokeet** orilisenssi@hippos.fi ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

5-vuotiaan tai vanhemman oriinomistaja saa valita, suorittaako ori sekä ajokokeen vaunulla että juontolaitteajon, jolloin ori suorittaa testin 1 ja 2. Mikäli ori suorittaa ainoastaan ajokokeen vaunulla, suorittaa ori testin 3. Avustaja on testissä pakollinen. Avustaja ei saa vaikuttaa kokeen suoritukseen millään tavoin. Avustaja odottaa testialueella valmiudessa. Avustaja on turvallisuustekijä kokeen aikana.

Hevosella voidaan käyttää kanki- tai nivelkuolainta. Ajopiiska on sallittu. Kypärä on ajurille, sekä avustajalle pakollinen oriin ajokokeessa.

Suomen Vuonohevosyhdistys ja Suomen Hippos varaavat ajokaluston testiin. Oriinomistaja hankkii ajurin ja avustajan ajokokeeseen. Oriinomistajalla on mahdollisuus harjoitella ajokaluston käyttöä erikseen ilmoitettuna ajankohtana ennen koetta.

Suomen Hippoksen nimeämä ajotuomari testaa 5-vuotiaan tai vanhemman oriin ajokokeen yhteydessä. Ajotuomari ei ole vaunujen/kärryjen kyydissä kokeen aikana.

Ajokokeet suoritetaan seuraavilla välineillä:

- 3-4-vuotias ori: kevyt kärry/vaunu (1- tai 2-akselinen)
- 5-vuotias ori tai vanhempi kärry/vaunu noin 200kg (1- tai 2-akselinen) ja juontolaitte, jossa on valmiiksi kiinnitetty 3 tukkia (2,5-3m). Juontolaitteajo on vapaaehtoinen.

Testi 1. AJO JUONTOLAITTEELLA

- testialue on 20 m x 40 m, tasainen maasto
- ajo suoritetaan käynnissä koko matkan
- juontolaitte, jossa on valmiiksi kiinnitetty 3 tukkia (2,5-3m)
- hevonen tulee lähtöpaikalle valmiiksi valjastettuna
- avustaja mukana valmiudessa testialueella
- hevonen laitetaan aisoihin ja ajetaan piirroksen mukainen laaja kahdeksikko
- ajuri ajaa hevosen takaisen lähtöpaikkaan, minkä jälkeen ajotuomari kokeilee hevosta
- ajotuomari ajaa hevosen lähtöpaikalle ja antaa ohjat ajurille, joka riisuu hevosen aisosta

Testi 2. AJO VAUNULLA

- ajuri taluttaa hevosen valjastettuna testialueelle
- avustaja mukana valmiudessa testialueella
- hevonen laitetaan aisoihin
- testiajo aloitetaan käynnissä, kahdeksikko
- peruutus 3-4 askelta
- käynnissä testialueen ulkopuolelle
- ylä- ja alamäkipysähdykset (kesto ja lukumäärä määritellään olosuhteiden mukaan)
- ahdas kääntö
- käynnissä takaisin testialueelle
- siirrytään raviin (yksi suoran osuus noin 35 m)
- käynnissä lähtöpaikalle
- ajotuomari kokeilee hevosta
- ajotuomari ajaa hevosen lähtöpaikalla ja luovuttaa ohjat ajurille
- hevonen riisutaan aisosta
- hevonen talutetaan pois testialueelta

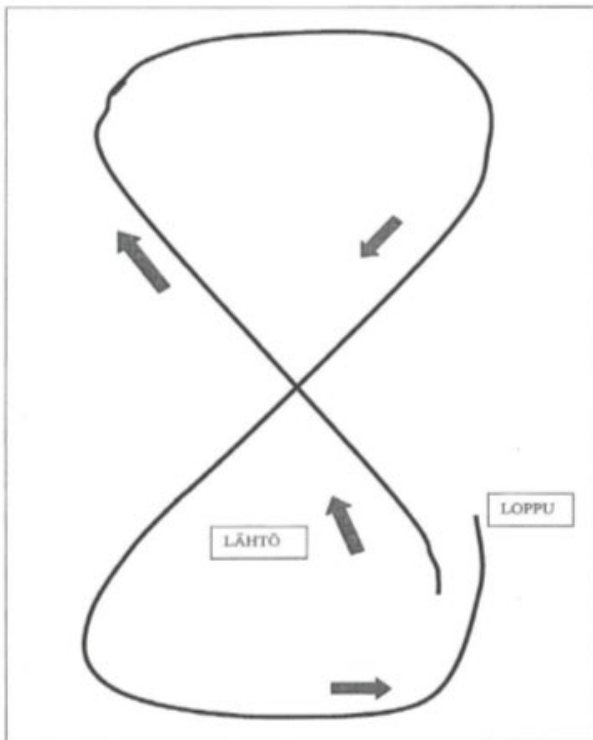
Testi 3. AJO VAUNULLA (ori ei suorita juontolaiteajoa)

- ajuri taluttaa hevosen valjastettuna testialueelle
- avustaja mukana valmiudessa testialueella
- hevonen laitetaan aisoihin
- testiajo aloitetaan käynnissä, kahdeksikko
- peruutus 3-4 askelta
- käynnissä testialueen ulkopuolelle
- ylä- ja alamäkipysähdykset (kesto ja lukumäärä määritellään olosuhteiden mukaan)
- ahdas kääntö
- käynnissä takaisin testialueelle
- siirrytään raviin (yksi suoran osuus noin 35 m)
- käyntiin
- pujottelu
- käynnissä lähtöpaikalle
- ajotuomari kokeilee hevosta
- ajotuomari ajaa hevosen lähtöpaikalla ja luovuttaa ohjat ajurille
- hevonen riisutaan aisoihin
- hevonen talutetaan pois testialueelta

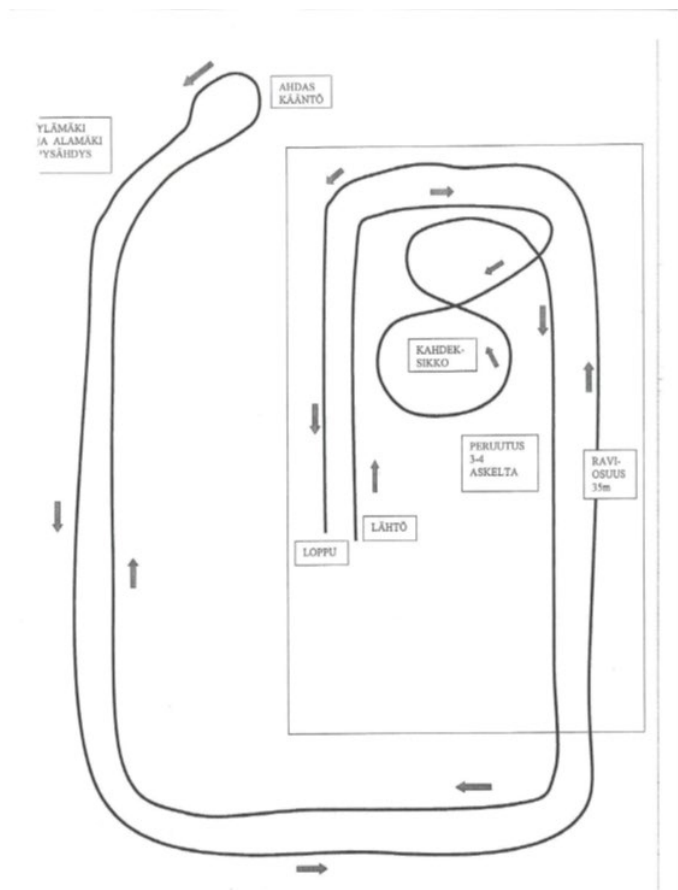
Kuva 1. Juontolaiteajo

VUONOHEVONEN / AJO JUONTOLAITTEELLA

TESTIALUE 20m x 40m

Kuva 2. Ajo vaunulla (ori suorittaa myös juontolaiteajon)

1.2.7 Dartmoorinponi

Dartmoorinponiin tulee olla vähintään 2-vuotias osallistuessaan jalostusarvosteluun. Suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet kantakirjan pääosaston perusluokkaan ja jalostusluokkaan, esitetään jalostusarvostelussa. Oriille tehdään yleinen terveydentilan tarkastus ja ne rakennearvostellaan. Tullakseen merkityksi kantakirjan jalostusluokkaan, oriin tulee saavuttaa palkitsemiseen oikeuttava tulos jalostusarvostelussa. Käyttökoe on oriille vapaaehtoinen. Käyttökokeen voi suorittaa 4-vuotias tai vanhempi ori. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin, mutta se ei vaikuta palkintoluokkaan.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määritys tulee olla tehtynä.

1.2.8 Ohjeita welsh- (sektiöt A-D), newforest-, connemara- ja dartmoororiiden käyttökokeisiin

Ajo- ja ratsastuskokeen ohjeiden on tarkoitus auttaa ponin valmistautumisessa Ponioripäivien käyttökokeeseen. Ajo- ja ratsastuskokeen ohjelma ei vastaa kouluratsastusohjelmaa, vaan on vapaamuotoisempi. Kokeessa ei arvioida sitä, kuinka täsmällisesti liikkeet suoritetaan oikeissa kohdissa. Käyttökoe voidaan suorittaa joko maneesissa tai ulkokentällä.

Käyttökoe

Jalostusarvostelun käyttökoe on vapaaehtoinen. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin. Käyttökokeen tulos ei vaikuta oriin jalostusarvostelutulokseen eikä kantakirjaluokkaan. Käyttökoe voidaan suorittaa ajaen, ohjasajaen tai ratsain. Ajo-, ohjasajo- tai ratsastuskokeesta annetaan sanallinen arvio. Käyttökokeen tulos on hyväksytty tai hylätty.

Kokeessa arvioidaan ponin tasapainoa liikkeissä, käyttöominaisuuksia, yhteistyöhalua ja luonnetta.

Seuraavat kohdat arvioidaan sanallisesti:

- Ratsaille nousu/valjastus
- Liikkeet ja tasapaino
- Pysähdykset

- Kehitysnäkymät
- Luonne, yhteistyöhalukkuus ja kuuliaisuus

Ratsastuskoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Selkään nousu arvostellaan. Selkään nousussa saa käyttää avustajaa. Tämän jälkeen saavutaan käynnissä kehään (n. 20 m x 40 m). Pysähdytään tuomariston eteen vähintään 5 sekunnin ajaksi.

1. Kun tuomari antaa luvan, siirrytään käyntiin vasemmassa kierroksessa.
2. Käyntiä noin puoli kierrosta, siirtyminen raviin.
3. Ravia kaksi kierrosta, minkä aikana esitetään temponlisäys pitkällä sivulla ja ympyrä vapaavalintaisessa kohdassa.
4. Suunnan vaihto ravissa lävistäjällä ja sama raviohjelma oikeassa kierroksessa.
5. Nostetaan oikea laukka.
6. Laukkaa yksi kierros, minkä jälkeen kaksi kierrosta laukkaa pääty-ympyrällä.
7. Lävistäjällä raviin siirtyminen ja suunnan vaihto.
8. Sama laukkaohjelma vasemmassa kierroksessa.
9. Siirtyminen käyntiin ja pysähdys vähintään 5 sekunnin ajaksi.
10. Jatketaan käyntiä pitkin ohjin.

Tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia ratsastusohjelmasta.

Ajokoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Valjastus arvostellaan. Valjastuksessa on oma avustaja pakollinen. Oma avustaja tuo vaunut ja avustaa valjastuksessa. Maksimiaika valjastukseen on 5 minuuttia. Tämän jälkeen saavutaan käynnissä kehään (n. 20 m x 40 m). Pysähdytään tuomariston eteen vähintään 5 sekunnin ajaksi.

1. Kun tuomari antaa luvan, siirrytään käyntiin vasemmassa kierroksessa.
2. Käyntiä noin puoli kierrosta, siirtyminen raviin.
3. Ravia kolme kierrosta, minkä aikana tehdään kaksi ympyrää vapaavalintaisessa kohdassa.
4. Suunnan vaihto ravissa lävistäjällä, minkä aikana siirrytään käyntiin 5-8 askeleen ajaksi ja siirtyminen takaisin raviin.
5. Sama raviohjelma oikeassa kierroksessa.
6. Siirtyminen käyntiin ja pysähdys vähintään 5 sekunnin ajaksi. Jatketaan käyntiä pitkin ohjin.

Tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia ajo-ohjelmasta.

Ohjasajokoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Valjastus arvostellaan. Valjastuksessa on oma avustaja pakollinen. Oma avustaja tuo valjaat ja avustaa valjastuksessa. Maksimiaika valjastukseen on 5 minuuttia.

Tämän jälkeen saavutaan ravissa kehään (n. 20 m x 40 m). Pysähdytään tuomariston eteen vähintään 5 sekunnin ajaksi. Kun tuomari antaa luvan, aloitetaan ohjasajo-ohjelma.

Ohjelmassa esitettävät asiat, järjestys vapaavalintainen muiden paitsi alku- ja lopputervehdyksen osalta.

1. Alkutervehdys
2. Käyntiä
3. Ravia molempiin suuntiin
4. Keskiravia
5. Pohkeenväistö/ avotaivutus ravissa molempiin suuntiin

6. Laukka molempiin suuntiin
7. Pysähdys ja peruutus 4-6 askelta
8. Lopputervehdys

Ohjelman lopuksi tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia ohjasajo-ohjelmasta.

1.3 Ponioripäiville ilmoittautuminen

Ponioripäiville ilmoittaudutaan Suomen Hippoksen Heppa-järjestelmän näyttelykalenterin kautta, määräpäivään **14.3.2025 mennessä**. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset. Ilmoittautumisen päätyttyä Suomen Hippoksesta lähetetään Oma talliin ja ilmoittajan sähköpostiin lasku.

Tuontoriiden rekisteröinti ja rekisteröintimaksut tulee olla hoidettu hyvissä ajoin ennen viimeistä ilmoittautumispäivää. Huomioitahan, että oriin pitää olla rekisteröity Suomeen, jotta se voidaan ilmoittaa Ponioripäiville.

Oriin omistaja toimittaa oriin omat tulokset, jälkeläisten ja lähisukulaisten kilpailutulokset Hippokseen orilisenssi@hippos.fi 14.3.2025 mennessä. Rotuyhdistykset antavat myös Ponioripäiville ilmoitetuista oriista lausunnon Poniorilautakunnalle.

Aikataulut julkaistaan kaksi viikkoa ennen näyttelyä. Otathan huomioon, että näyttelyyn tullessa olet varannut riittävästi aikaa, esittäjiä ja apukäsiä, jotta näyttelypäivä sujuu kaikkien osalta jouhevasti ja kaikki hevoset ehtivät kehään ajallaan.

Ilmoitathan mikäli käyttökokeessa usealla oriilla on sama esittäjä, jotta voimme ottaa tämän aikataulussa huomioon. Aikataulutoiveet tulee esittää ennen ilmoittautumisen päättymistä. Emme kuitenkaan voi taata, että aikataulutoiveet voidaan toteuttaa.

1.4 Ponioripäivien jalostusarvostelun maksut vuonna 2025

Jalostusarvosteltavat poniorit **160 €**

Ilmoittamalla oriin Ponioripäiville, ilmoittaja sitoutuu maksamaan jalostusarvostelumaksun. Orilisenssi vuodelle 2025 kuuluu Ponioripäivien maksuun.

Omistaja vastaa jalostusohjelmien edellyttämien geenitestien kuluista.

Ilmoittautumisajan jälkeen peruutetuista ilmoittautumisista palautetaan puolet (50 %) jalostusarvostelumaksusta eläinlääkärintodistusta/lääkärintodistusta vastaan. Ennen ilmoittautumisajan päättymistä perutut ilmoittautumiset eivät aiheuta ilmoittajalle kuluja.

1.5 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus

Ilmoittautuneille vuonohevosoriille varataan karsinapaikka Suomen Hippoksen toimesta. Karsina varataan ajalle **24.–26.4.2025**. Mikäli tarvitset karsinapaikan pidemmälle ajalle, ilmoita siitä ilmoittautumisajan kuluessa orilisenssi@hippos.fi. Karsinapaikka veloitetaan erikseen oriin ilmoittaneelta henkilöltä.

Muista karsina- ja päiväkarsinapaikkavarauksista tiedotetaan lähempänä tapahtumaa.

Liikkuminen tallissa on sallittu ainoastaan oriin huoltojoukoille ja toimihenkilöille.

Oriiden valokuvaaminen tapahtuu erikseen merkityllä alueella. Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla. Vaaratilanteita aiheuttava ori voidaan poistaa testistä.

1.6 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö

Ori- ja tammanäyttelyissä noudatetaan Suomen Hippos ry:n ravikilpailusääntöjä lääkeainevalvonnan suhteen. Valvonta suoritetaan satunnaisesti näyttelypaikoilla. Lääkeainetestauksessa positiivisen tuloksen osalta toimitaan voimassa olevien Hipposten lääkintämääräysten mukaan. Näyttelyn tulos ja arvostelu mitätöidään. Tulos on julkinen.

Päihtynyt ei saa käsitellä oritta näyttelyalueella tapahtuman aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa näyttelyalueelta.

Liite 1 [Lääkintäohje](#)

1.7 Rokotusmääräykset

Suomen Hippoksen järjestämiin näyttelyihin osallistuvilla hevosilla tulee olla riittävä rokotussuoja hevosinfluenssaa vastaan kirjattuna Heppa-järjestelmään ilmoittautumishetkellä. Vuodesta 2025 alkaen näyttelyiden rokotussäännöt päivitetään 1. ja 2. perusrokotteen osalta ravi- ja ratsastuskilpailuissa voimassa olevien rokotusvälien mukaisiksi.

Näyttelyiden rokotussääntö hevosille, joiden rokotusohjelma on aloitettu ennen 31.12.2024:

- Kalenterivuonna 2025 1-vuotiaaksi kääntyvällä tai sitä vanhemmalla hevosella tai ponilla tulee olla vähintään kaksi perusrokotetta annettuna.
- Toinen perusrokote tulee antaa 21–92 vrk:n kuluessa ensimmäisestä perusrokotteesta.
- Viimeisimmän rokotteen antamisesta tulee olla kulunut vähintään 5 vrk ja enintään 365vrk.

Näyttelyiden rokotussääntö hevosille, joiden rokotusohjelma käynnistyy 1.1.2025 alkaen:

- Kalenterivuonna 2025 1-vuotiaaksi kääntyvällä tai sitä vanhemmalla hevosella tai ponilla tulee olla vähintään kaksi perusrokotetta annettuna.
- Toinen perusrokote tulee antaa 21–60 vrk:n kuluessa ensimmäisestä perusrokotteesta.
- Viimeisimmän rokotteen antamisesta tulee olla kulunut vähintään 5 vrk ja enintään 365vrk.

Rokotustietojen tarkistaminen ja ilmoittaminen:

Rokottava eläinlääkäri voi pyynnöstä kirjata hevosien rokotustiedot Heppa-järjestelmään. Muistathan tarkistaa ennen ilmoittautumista, että ajantasaiset rokotustiedot löytyvät järjestelmästä, jotta osallistuminen hyväksytään.

Näyttelyn järjestäjällä on oikeus evätä osallistuminen hevoselta, jonka rokotustiedoissa on puutteita ja ajantasaisia rokotustietoja ei esitetä ilmoittautumisen päättymiseen mennessä.

Ravi- ja ratsastuskilpailuissa käytettävät rokotusohjelmat poikkeavat Hippoksen näyttelyissä käytössä olevasta rokotusohjelmasta muun muassa 1. tehosterokotteen osalta. Islanninhevoset noudattavat kilpailuissa ja näyttelyissä FEIF-sääntöjä. Tarkistathan ponin tai hevosien rokotusohjelmaa suunnitellessa, että se noudattaa myös lajikohtaisia vaatimuksia.

1.8 Oriin ja esittäjän varusteet

Eläinlääkärintarkastuksessa ja rakennearvostelussa esittäjällä tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu. **Esittäjällä ja avustajilla on ehdottomasti oltava kypärä päässä.**

Oriilla tulee olla suitset aina, kun ori liikkuu tapahtuma-alueella. Eläinlääkärintarkastusta varten varaa myös taluttimen lisäksi pitkä liina ympyrällä juoksuttamista varten.

Lyhyt raippa on sallittu talutettaessa hevosta. Pitkä juoksutusraippa tai ajopiiska on sallittu merkinantovälineenä ympyrällä juoksutettaessa, irtojuoksutuksessa ja irtohyppytyksessä. Käyttökokeessa noudatetaan SRL:n lajikohtaisia sääntöjä tai Hippoksen ravikilpailusääntöjä soveltuvin osin.

Poniori tulee esittää kengittä tai normaalissa kesäkengässä ilman koko kavion pohjaa peittävää pohjallista. Erikoiskengässä esitetyn oriin kavioita ei pisteytetä. Rotukohtaiset erityisvaatimukset on kirjattu rodun jalostusohjelmaan. Mittaus suoritetaan Suomen Hippoksen virallisen raviponien mittausohjeen mukaisesti.

Irtojuoksutuksessa ja irtohyppytyksessä ponille ei saa jättää kuolainrenkaaseen roikkuvaa talutinta tai deltaohjaa, jonka päälle se voi astua.

Ratsastuskokeessa ratsastajalla tulee olla siisti ja asianmukainen asu. Kypärä on pakollinen. Oriin varusteiden tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaiset. Ponit esitetään aina nivelkuolaimilla. Suojia, apuohjia, huppuja, tai muita sellaisia ei sallita.

Ajokokeessa esittäjällä tulee olla siisti ja asianmukainen asu sekä kypärä päässä. Oriin tulee olla asianmukaisesti valjastettu. Apuohjat, silmälaput, obersekki, suojat, pintelit tai muut vastaavat eivät ole sallittu. Ajokokeessa 1- ja 2-akseliset vaunut ovat sallittuja, 2-akselisilla vaunuilla on avustaja pakollinen. Valjakkovaunuilla ajettaessa noudatetaan SRL:n valjastussääntöjä.

1.9 Ponioripäivien suoritusjärjestys, tulosten julkaiseminen ja jalostukseen hyväksymisen ehdot

Oriit tulevat rakennearvosteluun yksitellen numerojärjestyksessä aikataulun mukaan. Lausunnot luetaan ja julkaistaan palkitsemisen yhteydessä päivän päätteeksi, kun oriit ovat suorittaneet kaikki osakokeet.

Oriin jalostukseen hyväksymisen ehtona on negatiivinen CEM-testi. Luonnollisesti astuvat oriit testataan viiden vuoden välein. Lisäksi Poniorilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostukseen hyväksymiselle.

Jalostukseen hyväksymisen ehtona kuuluu myös sääntöjen mukainen astutuskirjanpito. Oriinpitäjän on mahdollista tallentaa astutustiedot, kuitata astutusmaksut ja syntymätodistukset suoraan Heppa-järjestelmään. Oriinpitäjätunnuksia tulee anoa erikseen. Astutustiedot tulee ilmoittaa vuosittain 30.9. mennessä.

1.10 Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu rodun voimassa olevan jalostusohjelman ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiasta valittaa.

Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n Ratsu- ja ponivaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia tilaisuuden päätyttyä näyttelykansliaan. Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN

Hevospassi esitetään eläinlääkärintarkastuksessa, jossa oriin tunnistetiedot ja mikrosiru tarkistetaan.

Oriilla tulee olla oma numerolappu, joka kiinnitetään ponin suitsiin. Hippos ei ole varannut oreille erikseen numerolappuja.

Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä jätetään kansliaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriin omistaja/haltija haluaa jättää lautakunnan tiedoksi (esimerkiksi anomus alle 16-vuotiaan oikeudesta esittää oritta).

3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS

Ponioripäivillä oriille tehdään laaja yleinen terveydentilantarkastus, sisältäen muiden muassa jalkojen tutkimisen ja liikkeitä kovalla sekä pehmeällä alustalla. Lisäksi jokaiselta rodulta tarkastetaan rotukohtaisia terveysominaisuuksia.

Terveydentilan tarkastukseen ori tuodaan suitsittuna ja lisäksi mukana on oltava pitkä liina. Eläinlääkärintarkastuksen yhteydessä tarkistetaan oriin tunnistetiedot ja se mitataan.

Mikäli oriilla on Hippoksen valtuuttaman mittaajan virallinen mittaustodistus, käytetään ko. säkamittaa. Vuodesta 2020 SRL:n muuttuneen mittauskäytännön vuoksi SRL:n 1.1.2020 jälkeen myönnetty virallinen mittaustodistus ei kelpaa. Muut mitat otetaan eläinlääkärintarkastuksen yhteydessä (lautaskorkeus, rinnanympäryys ja etusäären ympäryys). Säkä- ja lautaskorkeudesta vähennetään mahdollinen kenkien korkeus, enintään 10,0 mm.

Mikäli Hippoksen virallinen mittaaja mittaa jalostusarvosteltavan ponin ylikorkeaksi tamma- ja varsanäyttelyssä tai oriiden jalostusarvostelussa, on ponin omistajalla oikeus pyytää tarkastusmittausta. Tällöin poni arvostellaan normaaliin tapaan, mutta tulokset eivät ole julkisia ennen kuin poni on tarkastusmitattu.

Tarkastusmittaus

Sekä ponin omistajalla että Hippoksella on oikeus vaatia poni tarkastusmitattavaksi.

Ponin omistajan vaatiessa tarkastusmittausta, tulee vaatimus tehdä kirjallisesti Hippokseen 14 vuorokauden kuluessa alkuperäisestä mittauksesta. Tällöin tarkastusmittauksen suorittaa sama mittaaja, jonka mittaukselle haetaan tarkastusta, Hippoksen nimeämän edustajan läsnä ollessa. Ponin omistaja vastaa tarkastusmittauksesta aiheutuneista kuluista.

Hippos voi ohjata ponin tarkastusmittaukseen missä elämän vaiheessa tahansa. Tällöin mittauksen suorittaa - jos mahdollista - edellisen mittauksen suorittanut mittaaja tai muu Hippoksen osoittama mittaaja Hippoksen nimeämän edustajan läsnä ollessa. Ponin omistaja vastaa tarkastusmittauksesta aiheutuneista kuluista.

Hippoksen nimeämä edustaja valvoo tarkastusmittauksessa, että kaikki mittaustilanteelle asetetut ehdot täyttyvät.

4. RAKENNEARVOSTELU JA ASKELLAJIEN ARVOSTELU

Rakennearvostelu tapahtuu maneesissa. Ori asetetaan seisomaan merkitylle paikalle, minkä jälkeen se esitetään ensin käynnissä ja sitten ravissa edestakaisella linjalla. Sen jälkeen ori esitetään käynnissä ja ravissa suurella ympyrällä ja asetetaan vielä tuomareiden pyynnöstä seisomaan lautakunnan eteen.

Kaikkien oriiden askellajit esitetään vapaana rakennearvostelun yhteydessä. Lautakunnan pyynnöstä ori päästetään irti juoksutusta varten.

Oriin käsittely ja irtojuoksutus

Ori tulee olla hyvin valmisteltu jalostusarvostelua varten. Sen tulee olla tehtäviensä tasalla ja toimia pienillä avuilla. Irtojuoksutusta tulee olla harjoiteltu niin paljon, että ori tietää, mistä on kyse ja ymmärtää juoksuttajan pyynnöt myös vieraassa ympäristössä mahdollisimman hyvin.

Oriin esittävät irtojuoksutuksessa sen **omat esittäjät (1-3kpl), eikä kehässä tällöin ole muita**. Mikäli juoksuttamiseen tarvitaan apua, on sen tarve tuotava ilmi ilmoittautumisen yhteydessä. Tällöin Suomen Hippoksen nimeämät henkilöt avustavat juoksuttamisessa ja oriin ohjaamisessa. **Muista ilmoittaa mahdollinen avun tarve ilmoittautumisen yhteydessä.**

Ori esittää molempiin suuntiin ravia ja laukkaa lautakunnan ohjeiden mukaisesti.

Irtojuoksutuksessa merkinantovälineenä tulee käyttää ääntä ja kehoa sekä apuna juoksutusraippaa. Apujen käytön tulee olla hillittyä. Apujen käytössä tulee välttää toistuvaa ja äänekästä merkinantoa raipalla irtojuoksutuksen ja irtohypytyksen aikana. Raipalla ei saa osua hevoseen, jahdata hevosta, eikä sitä saa käyttää rangaistusmielessä. Mikäli oriin esittäjä ei käsittele oritta asianmukaisesti, voi lautakunta keskeyttää tai tarvittaessa hylätä oriin suorituksen. Aggressiivisesti käyttäytyvän ponin arvostelu keskeytetään ja suoritus hylätään.

5. AJO-, OHJASAJO- JA RATSASTUSKOKEET

Ajo-, ohjasajo- ja ratsastuskokeen aikana tarkastellaan oriin rakennetta, liikkeitä sekä luonnetta ja käyttöominaisuuksia. Ajo-, ohjasajo- tai ratsastuskokeessa oriilla on omat, sopivat varusteet, joihin se on tottunut. Koe tehdään ennalta annettuja ja tuomariston ohjeita noudattaen. Ajo-, ohjasajo- tai ratsastuskoe suoritetaan yksitellen.

Poniori (newforest, connemara, welsh sektiot A-D, gotlanninruss) voi vaihtoehtoisesti ratsastuskokeen sijasta osallistua suorituskyvynkokeeseen, joka suoritetaan ratsuhevosten Ratsuoripäivillä. Suorituskyvynkokeesta

on saatavissa erilliset ohjeet (*Oriiden hyväksyminen jalostukseen; Suomalaisen ratsuponijalostukseen tarjottavat oriit*).

Tarkemmat ohjeet löytyvät kunkin rodun em. rotukohtaisista ohjeista.

6. JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUDEN JATKAMINEN

Vuonna 2024 päättyneen oriin jalostukseenkäyttöoikeus voidaan muuttaa toistaiseksi voimassa olevaksi yli 5-vuotiailla newforesteilla ja yli 8-vuotiaille vuonohevosille jalostusarvostelutuloksen perusteella.

Tarkista rotukohtaiset jalostusarvostelukäytännöt rodun jalostusohjelmista

<https://www.hippos.fi/kasvatus/kantakirjarodut-ja-jalostusoihesaannot/jalostusohjesaannot/>

Mikäli osallistuvan oriin esittäjät, taustahenkilöt tai muut vastaavat osoittavat piittaamattomuutta Oriohjetta kohtaan ja toimivat siinä annettujen ohjeistusten vastaisesti, voidaan asiaan puuttua oritestin vastaavan Suomen Hippoksen edustajan johdolla. Mikäli piittaamattomuus on toistuvaa, voidaan oriin testi keskeyttää orilautakunnan päätöksellä puheenjohtajan äänen ollessa ratkaiseva.

Lisätiedot Suomen Hippos ry

Sanna Uotila

Jalostusassistentti

sanna.uotila@hippos.fi

p. 020 760 5257

Tea Niemi

Osastopäällikkö, Kasvattajan ja omistajan palvelut

tea.niemi@hippos.fi

p. 020 760 5258

Lisätiedot ja lomakkeet toimitetaan osoitteeseen: orilisenssi@hippos.fi